

SEMINARIA LICENCJACKIE PROWADZONE W INSTYTUCIE EKOLOGII I BIOETYKI

SPECJALIZACJA ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM I EDUKACJA ŚRODOWISKOWA

Seminarium: „Edukacja Ekologiczna”

(dr Edward Grott)

Problematyka seminarium

Edukacja ekologiczna a edukacja środowiskowa. Świadomość ekologiczna, uwarunkowania. Formalna i nieformalna edukacja ekologiczna. Szkolna i poza szkolna edukacja ekologiczna. Instytucje, ośrodki, miejsca realizacji edukacji ekologicznej. Metody, formy i techniki realizacji edukacji ekologicznej. Efektywność edukacji ekologicznej. Ochrona przyrody i zasobów przyrodniczych. Działania edukacyjne skierowane do dorosłych, młodzieży i dzieci.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Walory krajobrazowe i rekreacyjne Parku Skaryszewskiego”.

„Walory edukacyjno – przyrodnicze Gostynińsko – Włocławskiego Krajobrazowego i ich wykorzystanie w edukacji przyrodniczej”.

„Edukacja ekologiczna w Nadleśnictwie Ostrołęka”.

„Żywność ekologiczna jako wskaźnik kultury ekologicznej na przykładzie wybranej placówki handlowej w Warszawie”.

„Wykorzystanie Internetu w edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży na przykładzie województwa mazowieckiego”.

„Budowa i wykorzystanie terenowych ścieżek ekologicznych w Kampinoskim Parku Narodowym”.

„Recykling telefonów komórkowych, jako element proekologicznego stylu życia”.

„Działanie Eko-patrolu Straży Miejskiej m. st. Warszawy w zakresie ochrony środowiska”.

„Edukacja ekologiczna w działalności drużyn harcerskich – na przykładzie Hufca Kielce – Miasto i Hufca Częstochowa.

Seminarium: „Organizacja i Zarządzanie Środowiskiem”

(dr Agnieszka Klimska)

Problematyka seminarium

Celem seminarium jest dyskusja nad zagadnieniami szczególnie ważnymi z punktu widzenia organizacji i zarządzania środowiskiem. Środowiskiem rozumianym jako środowisko społeczno-przyrodnicze, którego jakość i stan uzależnione są od właściwych form zarządzania, organizacji i funkcjonowania w przestrzeni. Wszelkim działaniom organizacyjnym, realizowanej polityce i zarządzaniu środowiskowemu powinna przyświecać idea zrównoważonego rozwoju.

Z tego powodu w ramach seminarium studenci mają możliwość napisania pracy dyplomowej m.in. z następującej problematyki:

- systemów zarządzania środowiskowego;
- oceny realizacji dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska;
- środków i instrumentów zarządzania środowiskiem;
- zrównoważonego rozwoju;
- organizacji ładu przestrzennego;
- gospodarki odpadami, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym;
- gospodarki przestrzennej.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Zarządzanie środowiskowe w przedsiębiorstwie „ENERGOP Sp. z o. o.” według standardów PN EN ISO 14 001”.

„Identyfikacja oraz ocena korzyści i barier wynikających z implementacji Systemu Eko-zarządzania i Audytu EMAS w Polsce”.

„Zarządzanie środowiskiem przyrodniczym w gminie Zambrów. Analiza na przykładzie lat 2009-2013”.

„Funkcjonowanie systemu finansowania ochrony środowiska w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

„Dofinansowania w ochronie środowiska jako instrument finansowy w gminie Nasielsk”.

„Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Ulan-Majorat”.

„Zasady funkcjonowania programu Natura 2000 w Karkonoskim i Wolińskim Parku Narodowym”.

„Zarządzanie zasobami środowiska na terenach chronionych w województwie mazowieckim”.

„Wymogi środowiskowe w procesach inwestycyjno-budowlanych na przykładzie budowy dróg i autostrad”.

„Możliwości rozwoju energetyki jądrowej w Polsce w kontekście postępu technologii jądrowej Japonii”.

Seminarium: „Edukacja globalna”

(dr Marcin Klimski)

Problematyka seminarium

Podczas seminarium studenci będą mieć możliwość przedyskutowania problemów z zakresu edukacji globalnej. W oparciu o wybrane przez seminarzystów zagadnienia, zasadniczym celem zajęć będzie przygotowanie prac dyplomowych. Prace te mogą mieć zarówno charakter teoretyczny (analiza, opis i autorskie stanowisko wybranej kwestii), jak również badawczy np. przy użyciu metody sondażowej (diagnoza problemów w oparciu o badania ankietowe, przedstawienie wyników badań i wniosków).

W ramach seminarium studenci mają możliwość napisania pracy dyplomowej m.in. z następującej problematyki:

- realizacja programów edukacji środowiskowej w wybranych ośrodkach i regionach;
- aspekty formalnej i nieformalnej edukacji środowiskowej;
- analiza i ocena treści programów kształcenia uwzględniających problemy ochrony środowiska;
- badania stanu świadomości ekologicznej w wybranej grupie badawczej;
- wskazywanie zależności pomiędzy procesem edukacji a stanem świadomości ekologicznej;
- problemy z zakresu edukacji globalnej oraz edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Edukacja globalna wobec współczesnych zagrożeń biednego Południa”.

- „Ocena świadomości ekologicznej uczniów szkół ponadgimnazjalnych”.
- „Rola edukacji globalnej w zapobieganiu negatywnych konsekwencji procesu globalizacji”.
- „Wpływ założeń zrównoważonego rozwoju na cele i treści edukacji środowiskowej”

Seminarium: „Prawo Ochrony Środowiska”

(dr Agata Federczyk-Kosieradzka)

Problematyka seminarium

Jednym z warunków skutecznej ochrony środowiska są prawidłowo ukształtowane oraz stosowane rozwiązania prawne. Spotkania w ramach seminarium będą służyły pogłębieniu wiedzy dotyczącej jakże bogatych regulacji prawnych dotyczących ochrony środowiska mając na uwadze znalezienie ciekawego problemu badawczego, który stanie się tematem przewodnim pracy dyplomowej.

Seminarium ma na celu także doskonalenie umiejętności prawidłowej interpretacji aktów prawnych z wykorzystaniem wypowiedzi doktryny jak również orzecznictwa sądowego.

Przykłady tytułów prac dotychczas realizowanych:

- „Monitoring powietrza w ochronie środowiska – aspekty prawne”.
- „Natura 2000 jako jedna z form ochrony przyrody w Polsce”.
- „Utrzymanie czystości i porządku jako zadanie własne gminy”.
- „Zadania gminy w zakresie ochrony środowiska”.

SPECJALIZACJA

MONITORING ŚRODOWISKOWY I TECHNOLOGIE ŚRODOWISKOWE

Seminarium: „Biogeografia ekologiczna”

(dr Monika Bukacińska)

Problematyka seminarium

Przedmiot omawia rozmieszczenie i różnorodność zwierząt i roślin na kuli ziemskiej, dyskutuje przyczyny współczesnego rozmieszczenia gatunków, porusza zagadnienia takie jak: zasięg gatunków, dyspersja, migracje, interakcje międzygatunkowe, przyczyny zmniejszania się liczebności gatunków i zmian w ich rozmieszczeniu, wpływ człowieka na kształtowanie się fauny i flory na świecie i w Polsce.

Prace licencjackie są pracami przeglądowymi (w oparciu o literaturę)

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

- „Wpływ małży na ekosystemy wodne – na przykładzie racicznicy zmiennej (*Dreissena polymorpha*)”.
- „Stan populacji bażanta łownego w Polsce”.
- „Status małą człokształtnych, przyczyny zmniejszania liczebności, programy ochronne”.
- „Gatunki inwazyjne i ich wpływ na gatunki rodzime”.
- „Aleksandretta obroźna (*Psittacula krameri*) – inwazja w Europie, trendy populacyjne, prognozowany stan populacji w Polsce”.

„Karczowanie lasów deszczowych – problem współczesnego świata”.

Seminarium: „Fauna Środowisk Wodnych i Błotnych: Biologia, Ekologia, Ochrona”

(dr Dariusz Bukaciński)

Problematyka seminarium

Przedmiot umożliwia poznanie wartości przyrodniczej wybranych siedlisk wodnych i błotnych, fauny tych obszarów, zaznajamia z biologią, ekologią i zagrożeniami ginących przedstawicieli bezkręgowców i kręgowców tych środowisk. Pozwala też poznać formy działań mających na celu aktywnie ochronić takie siedliska i ginące gatunki je zasiedlające.

Prace licencjackie są pracami przeglądowymi (w oparciu o literaturę).

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Wpływ działalności człowieka na zmiany siedliskowe, florystyczne i faunistyczne łąk, torfowisk i bagien”.

„Fauna mórz Europy – podobieństwa i różnice między akwenami różniącymi się stopniem zasolenia i temperaturą wody”.

„Konflikt między człowiekiem i zwierzętami rybożernymi na zbiornikach śródlądowych: mity, rzeczywistość i formy rozwiązywania problemu”.

„Restytucja i renaturalizacja jako formy ratowania wymierającej lub odtwarzania wymarłej fauny terenów wodnych i błotnych – blaski i cienie”.

„Kooperacja i pomoc w świecie ryb, ptaków i ssaków: podłoże zachowania i przegląd na wybranych przykładach”.

„Opieka rodzicielska i systemy rozrodcze w świecie ryb – przegląd i porównanie na wybranych przykładach”.

„Wpływ działalności człowieka na zmiany środowiskowe, faunistyczne i fitosocjologiczne w dolinach dużych polskich rzek nizinnych”.

„Wpływ obcych gatunków inwazyjnych zwierząt i roślin na rodzimą florę i faunę obszarów wodnych i błotnych w Polsce”.

„Altruizm i pomoc wśród owadów społecznych – podobieństwa i różnice różnych organizacji społecznych”.

„Rozwój rybołówstwa morskiego – wpływ na populacje ryb, ptaków i ssaków na świecie”.

„Król bagien i królowa rzek - biologia rozrodu, historia występowania w Polsce oraz zagrożenia związane z obecnością łosia i wydry: mity i rzeczywistość”.

„Wypalanie łąk i trzcinowisk oraz wycinka drzew i krzewów w dolinach rzek: blaski i cienie”.

Seminarium: „Bioindykacja i Biomonitoring”

(dr Krassimira Ilieva-Makulec)

Problematyka seminarium

Problematyką prac licencjackich jest wykorzystanie właściwości żywych organizmów zwierzęcych (lub roślinnych) lub ich układów do oceny stanu środowiska w warunkach oddziaływań antropogenicznych.

Badania można prowadzić w laboratorium lub terenie.

Badania laboratoryjne w formie tzw. biotestów – badania bezpośredniego lub pośredniego wpływu różnych czynników (herbicydów, insektycydów, fungicydów, metali ciężkich, związków ropopochodnych i in.) na parametry takie jak: przeżywalność, wzrost, płodność, reprodukcję wybranych gatunków zwierząt bezkręgowych (nicieni, skoczogonków, dżdżownic, ślimaków i in.).

Badania terenowe – pobieranie i analiza biologiczna próbek glebowych lub wodnych z różnych środowisk znajdujących pod presją człowieka.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Ocena zanieczyszczenia środowiska metalami ciężkimi z wykorzystaniem dżdżownic”.

„Wpływ wzrastającego zasolenia NaCl na liczebność i różnorodność wybranych grup fauny glebowej”.

„Fauna glebowa w strefie oddziaływania wysypiska odpadów komunalnych a charakterystyka stanu środowiska”.

„Badania fauny glebowej w pobliżu mogilnika pestycydowego”.

„Wpływ związków ropopochodnych na liczebność zwierząt w glebie”.

Seminarium: „Mikrobiologia Środowisk”

(dr Anna Augustyniuk-Kram)

Problematyka seminarium

Celem seminarium jest poszerzenie wiedzy i doskonalenie technik badawczych z zakresu mikrobiologii gleby, wody i powietrza. Szczególny nacisk położony będzie na mikrobiologię środowiska glebowego – badanie bioróżnorodność i aktywność mikroorganizmów występujących zarówno w glebach naturalnych, jak i poddanych szeroko rozumianej antropopresji.

Seminarium ma również na celu kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy studenta zarówno laboratoryjnej, jak i naukowej i prezentowania wyników przygotowywanej pracy licencjackiej.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Wpływ stosowania osadów ściekowych na liczebność mikroorganizmów glebowych”.

„Wpływ stosowania osadów ściekowych na aktywność enzymatyczną gleby”.

„Różnorodność i aktywność grzybów owadobójczych”.

„Ocena mikrobiologicznego zanieczyszczenia powietrza (np. sal wykładowych, pomieszczeń mieszkalnych, w komunikacji miejskiej, itp.)”.

„Ocena mikrobiologicznego zanieczyszczenia wody (np. wodociągowej, cieków wodnych, kąpielisk, z fontann miejskich)”.

Seminarium: „Antropologia Biologiczna”

(dr Anna Myszka)

Problematyka seminarium

Tematyka prac licencjackich podejmowanych na seminariach z antropologii biologicznej dotyczy oddziaływań środowisko – człowiek, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu czynników środowiskowych na formowanie struktur morfologicznych kośćca. Seminarzyści zgłębiają problematykę badawczą zarówno w

aspekcie teoretycznym, jak i praktycznym (np. pracując na gotowych bazach danych, a także wykonując analizy materiału szkieletowego).

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Zmiany zwyrodnieniowe stawów na przestrzeni dziejów”.

„Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa – wyznacznik stanu zdrowia populacji”.

„Kształt i wielkość ciała a wyznaczniki stresu mięśniowo-szkieletowego w średniowiecznej populacji ze Słaboszewa”.

„Przydatność skal pomiarowych do oceny wyznaczników stresu mięśniowo-szkieletowego”.

„Rekonstrukcja masy ciała w oparciu o wybrane cechy szkieletu”.

SEMINARIA MAGISTERSKIE PROWADZONE W INSTYTUCIE EKOLOGII I BIOETYKI

SPECJALIZACJA MONITORING ŚRODOWISKOWY

Seminarium: „Matematyczne Modelowanie Procesów i Zjawisk Ekologicznych”

(prof. dr hab. Janusz Uchmański)

Problematyka seminarium

Modele symulacyjne (komputerowe) budowane przy wykorzystaniu głównie *NetLogo*, ale może być inny język programowania komputerów, na przykład *Pascal*.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Modele wzrostu konkurujących osobników. Modele różnicowania rosnących osobników pod wpływem różnych ekologicznych czynników”.

„Czy bardziej zróżnicowany gatunek wygrywa konkurencję o pokarm z innymi gatunkami?”

„Modele masowych pojawów owadów leśnych. Wpływ sposobu rozmieszczenia drzew i wielkości lasu na masowe pojawy owadów leśnych”.

„Modele funkcjonowania rzeki (model 1D, model 2D,...)”.

„Modele funkcjonowania jeziora (model punktowy, model 3D,...)”.

„Model pozwalające prognozować koncentrację CO₂ w atmosferze”.

Seminarium: „Biologia i Ekologia Ekosystemów Wodnych”

(prof. dr hab. Krzysztof Opaliński)

Problematyka seminarium

Tematyka prac magisterskich wykonywanych w ramach seminarium:

- funkcjonowanie ekosystemu Wisły
- biologia i ekologia astatycznych zbiorników wodnych
- konkurencja wewnątrzpopulacyjna zwierząt
- wpływ czynników środowiskowych (np. zakwaszenie, zasolenie) na tempo metabolizmu organizmów wodnych.

W ramach seminarium wykonywane są wyłącznie prace terenowe lub/i laboratoryjne, nie prowadzone są prace literaturowe (teoretyczne). Zasadą w pracach dotyczących Wisły i drobnych zbiorników wodnych jest zamknięcie całorocznego cyklu badań, w przypadku prac eksperymentalnych badania mają też charakter długotrwały, wymagają cyklicznego prowadzenia pomiarów lub obserwacji, np. w ciągu całego roku (również we święta i wakacje). Dlatego wskazane jest dobieranie się dwu-trzech osób do jednego zagadnienia, aby mogły kontynuować badania bez przerw. Oczywiście każda z osób przygotowuje swoją, samodzielną pracę magisterską. Mile widziane są własne tematy prac, oczywiście po uwzględnieniu możliwości technicznych Pracowni i kompetencji promotora.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Rozkład liści wierzby w osadach dennych”.

„Dynamika zmian liczebności makrozoobentosu małych zbiorników wodnych w cyklu rocznym”.

„Reżim termiczny i tlenowy drobnych akwenów nizinnych w cyklu rocznym”.

„Konkurencja wewnątrzgatunkowa ryby akwaryjnej gupika pawie oczko (*Poecilia reticulata* Peters 1859, Poeciliidae: Cyprinodontiformes)”.

„Produkcja pierwotna w kolumnie wody wiślanej w roku 2014”.

„Konkurencja o przestrzeń w populacji ślimaka *Achatina achatina*: energetyczny koszt konkurencji”.

„Konkurencja o przestrzeń w populacji ślimaka *Achatina achatina*: wpływ na sukces reprodukcyjny”.

„Przepływ energii przez ekosystem Wisły. Zużycie tlenu przez plażę mokrą w roku 2015”.

Seminarium: „Zoologia”

(dr hab. Grzegorz Makulec, prof. UKSW)

Problematyka seminarium

Celem seminarium jest przygotowanie studiujących do samodzielnego stawiania i weryfikowania hipotez badawczych, planowania eksperymentów terenowych i laboratoryjnych, gromadzenia danych i ich wstępnej obróbki statystycznej, interpretacji uzyskanych wyników oraz sposobów prezentacji rezultatów badań z zakresu szeroko rozumianej zoologii i ekologii zwierząt. Podstawowym obiektem badań są zespoły zwierząt bezkręgowych. Tematyka dotychczas zrealizowanych prac magisterskich (34 prace) dotyczyła zarówno badań typowo faunistycznych jak i prac eksperymentalnych.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

Prace faunistyczne:

„Aeroentomofauna na szlakach komunikacyjnych aglomeracji warszawskiej”.

„Wpływ noclegowisk ptasich na faunę glebową”.

Prace eksperymentalne:

„Wpływ nawożenia osadem ściekowym i fosfogipsami na mikrostawonogi glebowe w uprawie konopi siewnych”.

„Wpływ dżdżownic na nicienie glebowe w eksperymencie laboratoryjnym”.

Seminarium: „Antropologia Przyrodnicza”

(*dr hab. Jacek Tomczyk*)

Problematyka seminarium

Człowiek wywiera presję na przyrodę i nieustannie ją zmienia, a ponieważ sam stanowi jej część – będąc gatunkiem biologicznym – ulega wpływom środowiska, które sam wykreował. Tematyka prac magisterskich podejmowanych na seminarium z antropologii przyrodniczej dotyczy szeroko ujętej relacji człowiek i środowisko. Seminarzyści zarówno podejmują badania teoretyczne (np. z obszaru antropogenezy), jak i prowadzą badania praktyczne (np. analizując materiał szkieletowy). Warunkiem uczestnictwa w seminarium jest wcześniejsze odbycie kursy z antropologii (osteologii).

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Najnowsze odkrycia paleoantropologii źródłem zmiany przyjętych paradygmatów”.

„Ocena metryczna, niemetryczna i patologiczna obręczy barkowej (*cingulum membri superioris*) w XVIII/XIX wiecznej populacji z Radomia”.

„Analiza antropologiczna kości piętowej i skokowej w XVIII/XIX wiecznej populacji z Radomia”.

„Zmienność morfologiczna w obszarze otworu potylicznego (*foramen magnum*) populacji radomskiej (XIV-XIX wiek)”.

„Wpływ diety na rozwój i funkcjonowanie aparatu żucia”.

„Społeczne zmiany zachowań szympanсів na przykładzie młodocianego osobnika z Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego”.

Seminarium: „Technologie Środowiskowe”

(*dr hab. Andrzej Kulczycki, prof. UKSW*)

Problematyka seminarium

Tematyka prac magisterskich obejmuje szeroko rozumiane odnawialne źródła energii. Prace magisterskie prowadzone są w trzech kierunkach:

- Charakterystyka i prognozy rozwoju wybranych odnawialnych źródeł energii w Polsce.
- Porównawcza analiza różnych odnawialnych źródeł energii w kontekście tzw. miks energetycznego i wpływu na środowisko naturalne.
- Lokalne uwarunkowania rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Prace magisterskie prowadzone są w oparciu o:

- analizę dostępnej literatury;
- pozyskane przez magistranta informacje z określonej instytucji, np. urzędu gminy, zakładu przemysłowego;
- ankiety przeprowadzane wśród lokalnej społeczności wybranej gminy lub miasta.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

- „Biokomponenty węglowodorowe – technologie wytwarzania, możliwości wykorzystania w energetyce i transporcie”.
- „Katalizatory w technologiach wytwarzania biokomponentów i biopaliw”.
- „Analiza porównawcza wybranych źródeł energii odnawialnych (wiatr, woda) – aspekty ekologiczno-ekonomiczne”.
- „Analiza i aspekty konsumpcji energii z wykorzystaniem, odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach na terenie gmin Andrzejewo i Ostrów Mazowiecka”.

SPECJALIZACJA

POLITYKA ZGODNOŚCI W ZARZĄDZANIU ŚRODOWISKIEM

Seminarium: „Antropologia Ekologiczna”

(ks. dr hab. Zbigniew Łepko, prof. UKSW)

Problematyka seminarium

1. Antropologiczne uwarunkowania kryzysu ekologicznego:
 - człowiek przyczyną kryzysu ekologicznego
 - człowiek istotą z natury ryzykowną
2. Kryzys ekologiczny jako zadanie dla kultury:
 - postulat symbiozy przyrody z kulturą
 - postulat ekomanażementu
3. Kryzys ekologiczny jako wyzwanie dla polityki:
 - polityka prewencyjna (polityka ochrony środowiska)
 - polityka ekspansywna (kapitalizm ekologiczny)
 - od kapitalizmu ekonomicznego do kapitalizmu ekologicznego

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

- „Ekologiczny wymiar bezpieczeństwa państwa polskiego”.
- „Ekologiczny Szczyt Ziemi w Johannesburgu”.
- „Środowiskowe wyzwania konsumpcjonizmu”.
- „Spór o Dolinę Rospudy w świetle zasady zrównoważonego rozwoju”.

Seminarium: „Ekologiczna Antropologia Kulturowa”

(ks. dr hab. Ryszard Sadowski, prof. UKSW)

Problematyka seminarium

W ramach seminarium podejmowane są projekty magisterskie, których tematyka dotyczy wzajemnego oddziaływania natury i kultury. Preferowane są te tematy, które podejmują zagadnienia związane z wpływem religii na relacje człowieka do przyrody. W ramach seminarium powstają także prace dyplomowe, których tematyka oscyluje wokół takich zagadnień, jak zasada zrównoważonego rozwoju, Cele Milenijne, Cele Zrównoważonego Rozwoju oraz wpływ poszczególnych gatunków zwierząt i roślin na kształt ludzkiej cywilizacji.

Przykłady tytułów prac realizowanych na seminarium

„Starożytna literatura grecka o człowieku w przyrodzie”.

„Problem kulturowych uwarunkowań zagrożeń psychosomatycznej kondycji człowieka”.

„Eko-wojownicy wobec kwestii ekologicznej w Polsce”.

„Problematyka społecznej funkcji konia we współczesnej Polsce”.

„Spór o energetykę wiatrową w Polsce”.